

TURINYS

PRATARMĖ. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	11
ŽVILGSNIS Į ISTORIJĄ	13
Nuo XIV a. iki mūsų laikų. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	15
Apie Senamiestį	15
Pirmoji Senamiesčio bažnyčia ir Panevėžys	16
Aleksandro donacijos aktas.....	16
Kaip Senamiestis tapo Panevėžio Senamiesčiu	19
Panevėžio Naujamiesčio kūrimasis	22
Parapinės pradžios mokyklos įsteigimas Senamiestyje	22
Antroji Senamiestyje Dievo Motinos bažnyčia	24
Kareivinės Dievo namuose	25
Senasis Panevėžys neaugo	27
Švč. Trejybės bažnyčia naujajame Panevėžyje	28
Antrosios Senamiesčio bažnyčios likimas	28
Pirmoji Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia.....	31
Antroji Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia	33
Senamiesčio gatvės įteisinimas	34
Senamiesčio pradžios mokykla	37
Vandens perpumpavimo stotis geležinkelio	38
Girininkija, Meteorologijos stotis	38
Gyventojai	39
Naujos statybos	41
GATVĖJE IŠKILO DIDIEJI FABRIKAI IR ĮMONĖS.....	47
AB „Lietuvos dujos“ Panevėžio filialas. <i>Egidijus Mikalajūnas</i>	49
AB „Panevėžio statybos trestas“ filialas „Gerbusta“. <i>Jonas Ratkus</i>	50
AB „Montuotojas“. <i>Antanas Katinas</i>	52
AB „Rytų skirstomieji tinklai“, Panevėžio regionas. <i>Vidmantas Macevičius</i>	53
UAB „Naujoji Agluona“. <i>Nedas Venckus</i>	54
UAB „Panevėžio ketus“. <i>Edmundas Remeika</i>	55
AB „Panevėžio energija“. <i>Vytautas Šidlauskas</i>	56
Prisimenant gamykłą „Ekranas“. <i>Gintautas Vokietis</i>	57
ĮŽYMŪS ŽMONĖS, GYVENĘ, DIRBĘ IR KŪRĘ SENAMIESTYJE	59
Kompozitorius Vladas Paulauskas. <i>Stasė Mikeliūnienė</i>	61
Mokytojas ir rašytojas Matas Grigonis. <i>Lionė Lapinskienė</i>	65
JŪ ŠAKNYS – SENAMIESČIO GATVĖJE	75
Keramikas ir skulptorius Pranas Steponavičius. <i>Titas Mindaugas Steponavičius</i>	77
Dailininkė keramikė Teodora Miknevičienė. <i>Jonas Romualdas Slyvauskas</i>	77
Pedagogas ir politinis kalinys Juozas Mackevičius. <i>Marijus Žiedas</i>	78

Gyvenimo vingiai: nuo teologo iki geologo. <i>Adolfas Vala</i>	79
Kunigas Leonas Povilas Zaremba. <i>Lionė Lapinskiénė</i>	85
Muziké Regina Tamošaitiené. <i>Algirdas Vyžintas</i>	89
Nuoširdi gydytoja. <i>Angelė Jurevičienė</i>	91
Onkologas Paulius Breivis. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	92
Spalvingoji arfininké. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	94
Autolenktynininkas inžinierius Zenonas Paskačimas. <i>Regina Tamošaitienė</i>	95
Nusipelnęs architektas. <i>Marija Paraščiakienė</i>	96
Du broliai, pamilę dailę	97
Vitražų pasaulyje. <i>Antanas Garbauskas</i>	97
Tautodailininkas Aleksas Benediktas Garbauskas. <i>Antanas Garbauskas</i>	101
Iš Senamiesčio – į tolimus kraštus. <i>Jonas Steponavičius</i>	102
Baleto paviliotas. <i>Arūnas Jozeliūnas</i>	103
Aktorius Vytautas Anužis. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	105
 APIE PANEVÉŽIO SENAMIESČIUS	107
Ilgameté Panevėžio grožio puoselėtoja. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	109
Skulptorius Juozapas Steponavičius. <i>Titas Mindaugas Steponavičius</i>	110
Gintautas Steponavičius – „Vilniaus bokštų“ laureatas. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	111
Mūsų gerbiama ir mylima gydytoja Irena Petraitiené. <i>Adolfas Šlekys, Danutė Pajédienė</i>	112
Mintys apie kolegę. <i>Zita Bučienė</i>	114
Mama – medicinos sesuo. <i>Genovaitė Skridlienė</i>	115
Kunigas Antanas Kairys. <i>Justas Jasénas</i>	116
Romantiškoji fotomeninininké. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	117
Išradinieji inžinieriai	120
Jonas Bajorūnas. <i>Juozas Naujėkas</i>	120
Stasys Mackevičius. <i>Juozas Naujėkas</i>	120
Vladas Šipelis. <i>Marija Paraščiakienė</i>	121
Inžinierius tautodailininkas. Antanas Gabrénas. <i>Virginija Basevičienė</i>	121
Skulptorius tautodailininkas Arvydas Petrus. <i>Marija Paraščiakienė</i>	123
Mūsų teisių gynėjos	125
Ona Markevičiutė-Kiškienė. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	125
Marija Milda Bagdonienė. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	126
Jaunoji mūsų gatvés karta. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	126
Erika Bardinaitė	127
Giedrė Vokietyté	127
Mindaugas Vokietis	128
Linas Mackevičius	128
Rokas Želvys	129
Tomas Piškinas	129
Kiti jaunieji senamiestiečiai	130
 SENAMIESČIO GYVENTOJŲ PRISIMINIMAI APIE GATVĘ, MIESTĄ, ŽMONES, KARĄ	131

Iš Panevėžio Senamiesčio – į kaimo mokytojus. <i>Povilas Kalinauskas</i>	133
Mano jaunystės laikai. <i>Apolonija Visockienė</i>	136
Prisiminimai apie Jono ir Zofijos Kazlaučiūnų šeimą. <i>Elena Mikolaitienė,</i> <i>Kazimiera Laima Cholina</i>	138
Knygnešys Dionizas Jankauskas. <i>Elena Nuobarienė</i>	141
Patriotinis ugdymas Vlado Paulausko pamokose. <i>Apolonija Visockienė</i>	142
Prisimenant senuosius senamiestiečius. <i>Vytautas Skuodis</i>	143
Ūkininkų darbai. <i>Bronius Šipelis</i>	145
Vaikystės vargai ir džiaugsmai. <i>Irena Gajauskienė</i>	147
Ūkininko Antano Mackevičiaus šeimos istorija. <i>Jonas Mackevičius</i>	149
Seserys dainininkės. <i>Genovaitė Skridlienė</i>	151
Senamiesčio gatvės amatininkų diena XX a. pirmoje pusėje. <i>Bronius Šipelis</i>	152
Meistrą ugdė darbas. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	153
Medicininė pagalba Senamiesčio gatvėje. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	155
Senamiesčio gatvė mano vaikystės akimis. <i>Žilvinas Bazaras</i>	157
Prie šeimos ištakų. <i>Angelė Narbutienė</i>	160
Nuomininkai apie šeimininką. <i>Felicija Vaitiekūnienė</i>	163
Mikalajūnų šeimos likimas karų verpetuose. <i>Henrikas Mikalajūnas</i>	165
Gyvenimo metai Senamiesčio gatvės 13 name. <i>Regina Inčiūrienė</i>	167
Nacių genocido aukos. <i>Girėna Margolytė</i>	173
Paskutinė mokytojo Vlado Paulausko viešnagė Senamiestyje. <i>Marija Paraščiakienė</i>	174
Neturtingi, bet dosnūs. <i>Marijona Nuobarienė</i>	175
Nuo vienkiemiu iki fabrikų. <i>Vytautas Kazlaučiūnas</i>	175
Breivių šeimos ir jų ūkio likimas. <i>Palmira Skripkauskienė</i>	177
Pokario paauglės prisiminimai. <i>Regina Tamošaitienė</i>	179
Negyjanti žaizda. <i>Marija Paraščiakienė</i>	181
Ugdė vaikų meilę muzikai ir bažnyčiai. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	182
Laisvalaikis Skaistakalnio parke. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	184
Senamiestis dainavo ir, tikimės, dainuos. <i>Almina Iržikevičienė</i>	186
Sūpuoklės. <i>Marijona Nuobarienė</i>	187
Šaškių sportą pamėges Senamiesčio Vinetu. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	188
Gyvenau ant bevardžio Nevėžio intako kranto. <i>Zofija Dalia Ramanauskaitė</i>	189
Skaičiavau debesėlius. <i>Milda Aleksandravičienė</i>	190
Artimoje Nevėžio kaimynystėje. <i>Almina Iržikevičienė</i>	191
Į Senamiestį ir iš Štuthofo. <i>Indrė Jurėnaitė</i>	192
Mūsų babytė. <i>Margarita Strelkovienė</i>	193
Tėviškės trauka. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	195
Apie Prano Mackevičiaus šeimą. <i>Aldona Navickienė</i>	198
Anų laikų senamiestiečiai ir jų palikuonys. <i>Vilius Puronas</i>	199
Įdomesni karų metų nutikimai Senamiesčio gatvėje. <i>Bronius Šipelis</i>	204
Apie praėjusius laikus. <i>Matas Grigonis(sūnus)</i>	207
Prisiminimai iš karų metų. <i>Vilius Puronas</i>	213
Privertė apsišvarinti. <i>Irena Gajauskienė</i>	213
Atsargumas ir gerumas. <i>Marija Paraščiakienė</i>	213
Švietimo įstaigos likimas. <i>Ona Andrijauskienė</i>	214

TAUTOSAKA	215
Legendos, labai seni nutikimai ir pamästymai. <i>Vilius Puronas</i>	217
Prisimenami, bet nebevartojami žodžiai. <i>Bronius Šipelis</i>	226
Kaip senelis sakė: patarlės ir posakiai. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	228
Mišlės. <i>Elena Nuobarienė</i>	231
Pasisveikinimas. <i>Marija Paraščiakienė</i>	232
Senųjų senamiestiečių pajuokavimas. <i>Vladas Godliauskas</i>	232
Kaip senamiestiečiai piktžodžiaudavo. <i>Vilius Puronas</i>	232
Pasakojimai iš senų laikų	233
Dvarininkų ginčas. <i>Povilas Kalinauskas</i>	233
Siuvėjų varžytuvės. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	233
Stebuklingas tepalas. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	233
Šétono mašina. <i>Marija Paraščiakienė</i>	234
Reketas senais laikais. <i>Romualdas Sipavičius</i>	234
Kaip kareiviai medų pirko. <i>Irena Gajauskienė</i>	234
Apie bažnyčią ir bitelę. <i>Povilas Kalinauskas</i>	235
Geri bažnyčios pinigai. <i>Genovaitė Skridlienė</i>	235
Rekrūto laiškas. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	236
Sena panevėžiečių daina palydint į rekrūtus. <i>Irena Gajauskienė</i>	236
 KRAŠTOTYRA	237
Statybos iš praėjusių amžių. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	239
Senoji Juozapotos sodyba. <i>Bronius Šipelis</i>	240
Gražūs darželiai. <i>Genovaitė Godliauskienė</i>	241
Pirmieji gatvės archeologai. <i>Vilius Puronas</i>	241
Kaip šventėme Šv. Velykas. <i>Marija Paraščiakienė</i>	242
Pokario vaikų žaidimai ir šventės. <i>Marija Paraščiakienė, Liudvika Knizikevičienė</i>	243
Dažniausios pokario vaikų skaičiuotės. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	245
Sveikas žaidimas mažiesiems. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	245
Senamiestiečiai domisi šeimų genealogija	246
Slyvauskai. <i>Ona Vanda Remec</i>	246
Bajorų palikuonys Sipavičiai. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	247
Lietuvos bajorų karališkos sąjungos nariai Butkūnai. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	249
Senamiesčio gatvės gyventojų anketinės apklausos duomenys. <i>Marija Paraščiakienė</i>	250
Gatvės gyventojų amatai ir igytos profesijos	250
Mégė giesmę, dainą , muzikavę	268
Senamiesčio gatvės gyventojai statistikos departamento duomenimis	270
Senamiestiečių išsaugoti seni dokumentai.	272
 APIE PIRMUOSIUS SENOJO PANEVĖŽIO ISTORIJOS ŽADINTOJUS	279
Širdžiai malonūs darbai. <i>Genovaitė Butkūnenė</i>	281
Naujagimių skyriaus vedėja. <i>Irena Radénaitė</i>	282
Sugrįžimas, turint vardą. <i>Leonas Paleckis-Kaktavičius</i>	283
Ištekimas Panevėžiui. <i>Marija Paraščiakienė</i>	286

Architektas Titas Mindaugas Steponavičius. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	289
Mūsų Bronius. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	290
Nuo mažens pamėgęs liaudies šokį. <i>Bronius Šipelis</i>	291
Didysis pagalbininkas ekranietis. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	292
Kaip gimė Senamiesčio gatvės šventė. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	293
Pradžių pradžia	293
Mūsų vėliava	293
Kaip šventėme Senamiesčio gatvės 500-ujų metų pradžią	294
Paminklas miesto pradžios vietai pažymeti. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	297
Ispūdingieji akmenys. <i>Juozas Naujėkas</i>	299
Kaip statėme paminklą. <i>Petras Giedrikas</i>	301
Senamiesčio gatvės 500 metų jubiliejaus šventė. <i>Marija Paraščiakienė</i>	302
 PANEVĖŽIO BENDRUOMENĖ SENAMIESTIETIS: ĮKŪRIMAS IR VEIKLA	
<i>Marija Paraščiakienė</i>	306
Bendruomenės veikla 2007 – 2015 m. <i>Genovaitė Butkūnienė, Marija Paraščiakienė</i>	312
Bendruomenės Tarybos sudėties pokyčiai	312
Šventės, renginiai, apdovanojimai	313
Parodos	328
Šalies pažinimo išvykos	329
Senamiestiečių leidiniai	335
Spausdinti moksliniai darbai apie Senamiestį ir Panevėžį	336
Bendruomenės SENAMIESTIETIS 2016 – 2017 m. veiklos apžvalga. <i>Gražina Mielonienė</i> ...	337
Bendruomenės pirmininkė Adelė Bakienė.	337
Bendruomenės SENAMIESTIETIS 2018 – 2020 m. veikla. <i>Marija Milda Bagdonienė</i> ...	345
Bendruomenės pirmininkas Stanislovas Žiogas.	345
Bendruomenės 20-mečio aktyvkieji	360
Medžio pavilioti tautodailininkai. <i>Gražina Mielonienė</i>	360
Arūnas Griauzdė	360
Algirdas Varžinskas	361
Justas Jusevičius	364
Kūrybingoji inžinierė Valentina Katakinienė. <i>Gražina Mielonienė</i>	366
Mūsų kaimynė gydytoja Jolanta Vokietienė. <i>Idita Šimienė</i>	368
Kultūros renginių įkvėpėja Dalia Tomkevičienė. <i>Gražina Mielonienė</i>	370
Ištikima Senamiesčiui Valentina Abromavičiūtė-Raguckienė. <i>Gražina Mielonienė</i>	372
Mūsų laikraščio redaktorė Gražina Mielonienė. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	374
Iš miesto istorijos: apie užmirštą stalių ir betono gaminių įmonę	
(straipsnio 153 p. papildymas. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	376
Baigiamasis žodis. <i>Liudvika Knizikevičienė</i>	381
Santrumpas	382
Asmenvardžiai	383